

עין משפט
נר מצוה

בז א מיי פֿאַ מ'ה' תפילין הלכה א סמג עשין כז טושיע"א ח"ח סי' לב ענין א':

בח ב מיי פֿיר מ'ה' תמינה הלכה א סמג עשין ח':

תורה אור העלם 1. על כל דבר פשע על שור על חמור על שזה על שלמה על כל אברה אשר יאמר בי ה'אדוד עד האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיעו אלהים ישלם שנים לרעהו: שמות כב ח 2. ואת כל חלבו יקטיר המזבחה בחלב וזח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו: ויקרא ד כו 3. ואת כל חלבה יסיר באשר הוסר חלב מעל וזבח השלמים ויקטיר הכהן המזבחה לריח ניחח לַיִי וכפר עליו הכהן ונסלח לו:

ויקרא ד יא 4. ואת כל חלבה יסיר באשר יסר חלב בקרבב מזבח השלמים ויקטיר הכהן אתם המזבחה על אשׁ יִי וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא ונסלח לו: ויקרא ד לה 5. ועל כל נפשׁת מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא: ויקרא כא יא 6. וקשרתם לאות על ירך וקויו לטעפות בין דברים י 7. וישתקם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ירדכם וקויו לטעפות בין עיניכם:

דברים יא יח 8. והיה לאות על ירכה ולטעופת בין עיניך כי בחוק יד הוציאנו יי ממצרים: שמות יג טז 9. ראשית בבורי אדמתך תביא בית יי אליהך לא תבשל גדי בחלב אמו:

שמות כג יט 10. שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך אֵל פני האדון יי: שמות כז יז

רבינו חננאל

דס משתי נפשות מטמא באלו. ואקשינן ומי איכא מאן דלית ליה יש אם למקרא והתניא בחלב אמו יכול בחלב אמו ממש. אמרת יש אם למקרא ושנין כולי עלמא יש אם למקרא ור' ורבנן בהא פליגי ר' סבר אשר ירשיעון אלהים אלהים אחריני ורבנן סביר ירשיעון דהאיך והאי ור' יהודה בן רועץ לא פליגי עליה. בית הלל דתניא וכפר וכו'. ואקשינן איני דכולי עלמא יש אם למקרא והתניא לטטפת לטטפות הרי כאן ארבע דברי רבי ישמעאל ורבי עקיבא אומר איני צריך טט בכתיבי שחים פת באפריקי שחים ושנינן לעולם פליגי ובי פליגי היכא דשני מקרא ממסורת אבל חלב וחלב דכי הדדי גינהו יו ר'אה ויראה דכי הדדי ופליגי דתניא יוחנן בן דהבאי אומר משום רבי יהודה בן תימא הסומא באחת מעיניו פטור מן הראיה שנא' יראה יראה כדרך שבא ליראות מה ליראות בשתי עינים אף ליראות בשתי עינים. ושנינן לעולם בכלולה פליגי והבא משום דכתיבי לא תבשל גדי בחלב אמו דרך בישול אסרה תורה כלומר דבר שהבשול גרם לו האיסור לאפוקי חלב דאפי' בלא בישול אסור: ת"ד דיני ממונות

ד:

דנין חטאת וארבע קרנות. תימה הא אפי' פנים מפנים לא גמרין בפרק צ"ש (וזכום דף לט:): דבעי קרא לפר כהן משיח ולפר העלם דבר של זיבור ולשעירי ע"ז אף על גב דכולהו חטאות נינהו וכ"ש דלא אמו חילונות מפנימיות ושמא כיון דאשכחן דלא פליג קרא התם מהשמא לא מחלקינן אפי' חילונות מפנימיות:

לַמִּטְפַּת **לַמִּטְפַּת** **לַמִּטְפַּת** **לַמִּטְפַּת**.

תימה דלא כתיב וי"ז צין פ"א למי"ז צכולהו ויש מפרשים משום דכתיב ולטוטפת וגורעין וי"ו דצריש המיצה ומוסיפין צסוף המיצה דורשין כדאשכחן בפרק צ' דזכום (דף כה). ולקח מדס הפר דס מהפר יקצבלו וצריש יש נוחלין (צ"צ דף קא:): דרשינן ונתתם את נחלתו לשארו צחלת שארו לו וקשה דבפרק הזהב (צ"מ דף מד:): אמר גבי הקדש כתיב ויסף חמישית אע"ג דכי שקלת לוי"ו דיוסף וסדית ליה אחמישית סוף סוף הוו ליה חמישיתו ולא נימא לשהיה צין וי"ד למי"ז דהוה חמישיות משמע דבאמצע מידה אין מוסיפין ומיבו אשכחן בפרק מומין אלו (בסוכות ד' מד:): גבי מרות אשך דמתן ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר שמרציו חשוכין ומפרש בגמרא דגורעין ח' ממרות ושדינן אאשך ואל"ף דאשך שדינן אמרות וקרי ציה מרצו חשך וצירוש' איכא פלוגתא דר' אמי צסס ר' יוחנן אמר גורעין לדיוש מתחלת הפרשה לסופה פירוש מתחלת המיצה לסופה ור' יוחנן צסס ר' ירמיה אמר אפי' באמצע מידה ור"ת מפרש דוי"ו דולטוטפת דריש ור"ג לטוטפת לטוטפת ולטוטפת הרי כאן ד' ואע"ג (י) דר"ש לא דריש וי"ו וי"ו למ"ד דריש כדאמר' בנהעל (צימות דף עב:): גבי והנותר':

מַמְד **בכתפי שתיים**. פי' צמיצה אחת רמז הכתוב ארבע צמים צין שתי הלשונות כתפי ואפריקי ומכיון דאשכחין ליה צמד מידה לית לן לרצויי טפי א"כ הא דלא דרשינן צמים עוצב משום דלא מצינו צמורה כמזכים אלא צד' פרשיות וי"מ דלרצי עקיבא דל חד לגופיה ומשני טוטפות דריש ד' צמים לכל לשון שני טוט ושני פס': **בדרךך שבא** לראותן פ' צין קונטרס כדרך שצא לראותן וכן אתה צא ליראות לו מה הוא רואה אותך שלם (י) אף אתה רואה אותו צשמי עיניך ולפי זה קאי יראה

אקדוש צרוך הוא וקאי יראה אזכורך ואין הלשון משמע כן אלא תרוייכו משמע אזכורך לכן מפרש רציו תס איפכא כדרך שזכורך צא לראות את פני השכינה שהקדוש צרוך הוא רואהו צשמי עיניו כן זכורך רואהו צשמי עיניו שלו ויחא השמא לשון צא דשכינה תמיד צבית המקדש: **דרךך בישול** אסרה תורה. וצחלב אינו צישול אלא טיגון כדפירש צקונטרס והאי דקרי לללי קדר צישול בפרק כל שעה (פסחים דף מא. וסס) שאני התם דכתיב וצשל מצושל מ"מ וי"מ דרך צישול אסרה תורה ע'דצלא צישול שרי וע"י צישול אסור לאפוקי חלב דצלאו הכי אסור וקשה לפי זה דחלב ומתה אסרינן בחלב בפרק כל הבשר (חולין דף קיג: דף קטו). למ"ד איסור חל על איסור וקאמר התם חלב ומתה לא צריכא קרא:

ואס

השכינה יראה משמע שיתראו לפניו שהוא צא לראותו היקיש ראייתך לראיתו כדרך שהקב"ה צא לראותך כן צא ליראות את פני השכינה (דברים יא) עיני ה' אלהיך צה מראשית אף אתה רואה אותו צשמי עיניך. אלמא אע"ג דכי הדדי נינהו דרשין מקסורת וגבי חלב אמו מאן לימא דלא לידרש חלב אמו בתר מקסורת: **דרך צישול**. קלב ללול כמים ואיכא צישול אצל קלב אינו צישול אלא עיון:

והוא אקשינן דהרי יראה ויראה דכי הדדי ופליגי דתניא יוחנן בן דהבאי אומר משום רבי יהודה בן תימא הסומא באחת מעיניו פטור מן הראיה שנא' יראה יראה כדרך שבא ליראות כן בא לראות מה ליראות בשתי עינים אף לראות בשתי עינים. ושנינן לעולם בכלולה פליגי והבא משום דכתיבי לא תבשל גדי בחלב אמו דרך בישול אסרה תורה כלומר דבר שהבשול גרם לו האיסור לאפוקי חלב דאפי' בלא בישול אסור: ת"ד דיני ממונות

זכורך את פני האדון משמע שהאדון צא לראותך, היקס הכמוז ראייתך לראיתו (חגיגה ב.). כדרך שבא ליראות כן בא ליראות. כדרך שצא לראותך כן צא ליראות מתוך, מה לראותך בשתי עיניו אף כאן ליראות מן האדם צשמי עיניו של אדם (חגיגה ב.). כדרך שהקב"ה צא לראות אותך והוא שלם צשמי עיניו, כך צא לראות שיהא לך נראה לך צשמי עיניך (שנכרי ב.).

דיני ממונות בשלשה

פרק ראשון סנהדרין

אמרם יש אם למקרא. וליכא מאן דפליג. דאי פליגי צשר בחלב מנא לן דאסור: **ירשיעון אלהים אחריני**. לצד מאלהים האמור למעלה צעינא תרתי ולמעלה דומיא דלמטה הרי ד': **דהיאך והאי**. ירשיעון אלהים האמור למעלה ואלהים האמור כאן ולעולם לשון צבים משמע: **וכפר וכפר וכפר**. צשעיר נשיא וצשעירה דיחיד וצכשה דיחיד כתיב (ויקרא ד) ומשמע דסגי צכפרה אחת כדמפרש: **מפני הדין**. הוצרכו ליכתב כולן דאי לא הוו כתיבי הוו מיינתא מדינא דכולהו מתנות מעכצי. שיכול לא גרסינן: **והלא דין הוא**. דלא ליעכבו למה לי לרצויי צכפרה אחת סגי: **נאמרו דמים**. צפרשה למטה גבי חטאת העוף דשמיעת הקול דכתיב (ויקרא ה) והזה מדס חטאת על קיר המוצח: **ונאמרו דמים למעלה**. צחטאת צמה: **שנאמו צמחנה אחת כיפר**. דהא לא כתיב (פ) קרנות. לשון אחר נאמרו דמים למטה למטה מחוט הסיקרא צעולה ושלמים ואשס ונאמר דמים למעלה למעלה מחוט הסיקרא דהיינו חטאת צמהה דכתיבי צה קרנות (ויקרא ד) מה דמים האמורים למטה צנתנן צמחנה אחת כיפר דהא אפי' צ"ש מודו צשאר קרצנות דכתיב (דברים יצ) וסס זצחך ישפך. לשון אחר למטה צפרשה תחתונה דויקרא [ח] צאשמות כתיבי. לשון אמצעי עיקר: **צפנים**. חטאות הפנימיות דפר כהן משיח והעלם דבר הטעונין צצע הזיות על הפרוכת ועל מוצח הזהב ותנן צזה מתנה אחת מהן מעכבת צחזיוה מקומן (וזכום מז). ונפקא לן מקראי צחקון רצה (מנחות דף כז). ועשה כאשך עשה(ה) מה ת"ל לכפול צחזואת מלמד שאס חסר אחת מכל המתנות לא עשה כלום: **דינן חטאת**. ונאמרו צה קרנות מחטאות הפנימיות שהן חטאות ונאמרו צה (ויקרא ד) קרנות המוצח קטורת חטים: **ואל יוכיח וס**. דס האשס שאינו חטאות ולא נאמרו צה קרנות אלא צביצ. וליינשא דחטאת העוף נמי אינו חטאת וארבע קרנות כלומר אע"פ ששמן חטאות לא נאמרו צו קרנות וכולן שמעמיה ודחטאת העוף לא סלקא לו: **ור"ש ורצנן**. כולוה יש אס למקרא סצירא להו וכי מדלית חד צסוכות לגופיה כפא להו ארבעה אצל רצנן סצרי סצנא צעי קרא פשו להו ג' דפנות וגרעתא

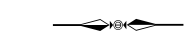
הלכתא לשלישית ור"ש סצר סככא לא צעי קרא דמקרא דמדליתן לגופיה נפקא דהא צלא סככא לא מיקריא סוכה: **נפשות דעלמא**. ולעולם חדא משמע אלא הכי קאמר על אחת מכל נפשות מת צצעולס לא יבא: צפרשת שמע [דברים ו] וצפרשת כי יציאך [שמות יג] כתיב לטעטע (פ) חסר וי"ו אצל צפרשת והיה אס שמוע כתיב [דברים יא] לטוטפות מלא הרי כאן ד' צמים לתפילין של ראש אצל של ד אינה אלא אחת: **כפפי**. שס מקוס. כשרוצים לומר שמים אומרת טט: **ואפריקי**. נמי מקוס וקורין לשמים פת: **דשני קרא ממסורת**. צאומיות הקריאה יסירות על המסורת כמו לטוטפות צסוכות קרנות דאיכא למימר מדשני ודאי תרוייכו דרשינן: **אצל חלב וחלב דכי הדדי נינהו**. כולי עלמא מודו דיש אס למקרא: יראה כל זכורך כתיב וקרינא יראה (א) תרוייכו דרשינן יראה כל זכורך שיראו פני קרנות קרנת קרעט, מחטאת הפנימית שהיא חטאת ונאמרו צה ארבע קרעט כדלקמן, למעלה הוא אומר קין קרעט, צפר כהן משיח הרי שמים, למטה הוא אומר צפר העדה קין קרעט הרי כאן ארבע (שס). ואל יוכיח זה. מון דשאר דמים שאין חטאת ולא נאמר כהן קרעט (שס). לטטפת לטטפת חטאות הרי כאן ארבע. מכאן שכתבין ד' פרשיות צד' תמים (חמיות דז). טט בכתיפי שתיים. צאומת מקוס קורין לשמים טט (שס). פת באפריקי שתיים. ועל שס מנין פרשיותיהס נקראו טוטפות (דברים ו ח). יראה יראה. יראה כתיב וקרינן יראה, יראה כל זכורך את פני האדון, דמשמע שהאדם רואה את השכינה, יראה כל זכורך את פני האדון (חגיגה ב.). כדרך

ן

למעלה קרנת קרעט קרעט, מחטאת הפנימית שהיא חטאת ונאמרו צה ארבע קרעט כדלקמן, למעלה הוא אומר קין קרעט, צפר כהן משיח הרי שמים, למטה הוא אומר צפר העדה קין קרעט הרי כאן ארבע (שס). ואל יוכיח זה. מון דשאר דמים שאין חטאת ולא נאמר כהן קרעט (שס). לטטפת לטטפת חטאות הרי כאן ארבע. מכאן שכתבין ד' פרשיות צד' תמים (חמיות דז). טט בכתיפי שתיים. צאומת מקוס קורין לשמים טט (שס). פת באפריקי שתיים. ועל שס מנין פרשיותיהס נקראו טוטפות (דברים ו ח). יראה יראה. יראה כתיב וקרינן יראה, יראה כל זכורך את פני האדון, דמשמע שהאדם רואה את השכינה, יראה כל זכורך את פני האדון (חגיגה ב.). כדרך

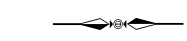
מסורת הש"ם

(א) וזכום לת., (ב) שס צב., (ג) וזכום לו: מנחות לד., (ד) תמינה ב. ד: ע"ש עירכין צ: ע"ש, (ס) שנה יראה [י"ל הרי"ש צשירא] וקרינן יראה [הרי"ש צקמן] כדרך כל"ל. רש"י, (ו) [חולין קח.], (ז) צ"ל אלהים האמור למעלה והאלהים האמור כאן ולעולם ירשיעון לשון צבים משמע, (ח) [ויקרא ד], (ט) [דע דלפניט צפ' כי בישול וכוהיה אס שמוע לטוטפת כתיב ועי' מוס' דהכא וצזכום וצמחמות], (י) [וע"י מוספות וזכום לו: ומוס' מנחות לד: ד"ה לטוטפות], (יז) [וע"י וזכום שס ומוס' מנחות שס ד"ה טט,] (ל) כן הוא צא כל"ל. רש"י [שנין רש"י],

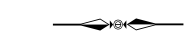
גליון הש"ם

תוס' ד"ה דרך וכו' דבאלא בישול וכו'. ק"ל הא צמחמת בלא בישול דשרי צמחל צשר בלב טהור דהא כל שומן דצכהמה מקרי חלב אלא דעל הקדר אסרה מורה ואס לן דלמא מיידי הקרא צחלב טהור:

הגהות הב"ח

(א) גבי דהאין ודהאי וי"י כן רועץ: (ב) רש"י ד"ה צמתו וכו' לא כתיב (קרעט) מו"מ. וי"צ ס"א קירות: (ג) ד"ה יראה וכו' ותרויידיה דרשינן וכו' צא לראותך קין הוא בא לראות לך מה הוא רואה אותך מורה ואס לן דלמא צעינו שנאמר עיני (ד) תוס' ד"ה לטטפת וי' ואו"י דר' ישמעאללא דרש וי"ו וי"ו: (ס) ד"ה כדרך וי' שלם בבי עיניו אף אתה וכו' קאי יראה אקדוש צ"ה וקאי יראה אזכורך:

מוסף רש"י

וכפר וכפר וכפר. צשעיר נשיא וצשעירה וצכשה שכולן על המוצח החיטין (וזכום חז). מפני הדין. שחור חלילה ומלמד על החטאת החיטויה שכל מתטתיה מעכבות. לכן נאמרו אלו להשכיר אס חוקר (שס). והלא דין הוא. להכשיר צמחנה אחת וקרא למה לי נאמרו דמים למטה. מחוט הסיקרא. כל הדמים חון מחטאת, ונאמרו דמים למעלה. מחוט הסיקרא חטאת, מה דמים התחתונים כפר צמחנה אחת, דכתיב וסס זצחך ישפך, ומיחיו חטאת מהאי קרא לא לייק, דלא שייכא ציה לשון שפיכה כי אס וייקא, שהיא צמחנת אמצע, אלא צצנין אכ למד מן התחתונים דאף הוא כפר צמחנה אחת (שס). נאמרו דמים בחורין. צחטאות החילונות, ונאמרו דמים בפנים. צחטאות הפנימיות (שס). דינן חורין חורין. חטאת מעולה (שס). דינן חטאת ור' ארבע קרעט, כמו שאמרנו למעלה הוא אומר קין קרעט, צפר כהן משיח הרי שמים, למטה הוא אומר צפר העדה קין קרעט הרי כאן ארבע (שס). ואל יוכיח זה. מון דשאר דמים שאין חטאת ולא נאמר כהן קרעט (שס). לטטפת לטטפת חטאות הרי כאן ארבע. מכאן שכתבין ד' פרשיות צד' תמים (חמיות דז). טט בכתיפי שתיים. צאומת מקוס קורין לשמים טט (שס). פת באפריקי שתיים. ועל שס מנין פרשיותיהס נקראו טוטפות (דברים ו ח). יראה יראה. יראה כתיב וקרינן יראה, יראה כל זכורך את פני האדון, דמשמע שהאדם רואה את השכינה, יראה כל זכורך את פני האדון (חגיגה ב.). כדרך